

UTANGULIZI

Wilaya ya Mafia ni miongoni mwa wilaya nchini Tanzania ambako wanafunzi wakike wamekua wakikabiliwa na vikwazo vingi katika kuzifikia ndoto zao za elimu. Kwa wastani, wasichana 10 (0.2%) hukatisha masomo yao kila mwaka kutokana na mimba za utotoni na unyanyasaji/ ukatili wanaokutana nao majumbani.

Mmoja katika kila wasichana wanne, hukutana na unyanyasaji wakihisia kutoka kwa jamaa/ndugu hali ambayo hupunguza kujithamini na kujiamini kwao na kupunguza msukumo wa elimu hivo kupelekea elimu kwa watoto wa kike kuonekana ni kupoteza rasilimali. Wasichana wanaofanikiwa kuhudhuria darasani wanakutana na changamoto kwani msichana I kati ya 10 wanaripoti kunyanyaswa kingono wakati zaidi ya nusu wanaripoti kunyanyaswa kimwili na waalimu.

Kwa kushirikiana na Sauti ya Wanawake Mafia (SAWAMA), Shirika la Actionaid Tanzania linatekeleza mradi ujulikanao kama "Kutokomeza Vitendo vya Unyanyasaji dhidi ya Wasichana Mashuleni" (*Stop Violence Against Girls in School*), mradi unaotekelezwa katika vijiji 23, shule za msingi 34,shule za sekondari 6 na unawafikia wanafunzi 9,552 ambao kati yao asilimia 52% ni wasichana.

LENGO KUU LA MRADI

Kuhakikisha kuwa wasichana 'wanapata haki ya elimu bora na jumuishi bila malipo na pia kulinda haki yao ya usalama na uhuru kwa kushuhulikia changamoto za kisheria, mila, desturi, mitazamo na tabia zinazo chochea unyanyasaji /ukatili dhidi ya wasichana ndani na nje ya maeneo ya shule.

MAFANIKIO YALIYOSABABISHWA NA MRADI

 Kuboresha mazingira ya kujifunzia (ujenzi wa madarasa, uboreshaji hudumaza vyoo, mapitio na maboresho ya sheria ndogo ndogo)

> ambayo yamechangia kuongezeka kwa uandikishwaji wa wasichana, mahudhurio na ufaulu kutoka asilimia 30% mpaka asilimia 70% toka kuanza kwa mradi na umewawezesha kujiunga

kundi vya wanawake, kamati za usimamizi

kupungua kwa ndoa za utotoni kwa 10%. Viongozi wa kidini sasa wanadai vyeti vya kuzaliwa kabla ya kufungisha ndoa zishwa na mradi (mfano SAWAMA, vi-

za shule, mabalozi wa waendesha pikipiki na klubu za wanafunzi) zimetoa nafasi endelevu ya ushirikishwaji wa wadau mbalimbali katika kulinda haki za watoto dhidi ya unyanyasaji.

 Kupungua kwa ndoa za utotoni kwa asilimia 10%; mfano viongozi wa dini wamekua wakihitaji cheti cha kuzaliwa kabla yakufungisha ndoa yoyote. Kwa mwaka 2015 kesi 9 zinazohusiana na ndoa za utotoni ziliripotiwa, 2016 kesi 7, 2017 kesi 3 wakati mwaka 2018 ziliripotiwa kesi 2.

- Mahudhurio ya wasichana shuleni yameongezeka kutoka 99.3% mwaka 2015 mpaka 99.8% mwaka 2016 na 2017, wakati mwaka 2018 ilifika 99.9%. Hii inaonyesha kuwa wazazi wanauelewa juu ya umuhimu wa kusomesha wasichana ambao ni matokeo ya elimu ambayo wamepata kupitia uhamasishaji uliofanywa na majukwaa hayo.

 Wandikishaji wa wasichana, mahudhurio na ufaulu (30% 70%) toka mradi umeanza
 umeanza
 umeanza
 umeanza
- Kuongezeka kwa utoaji taarifa kutoka kesi tano kwa mwaka 2016, mwaka 2017 kesi 15 ziliripotiwa na mwaka 2018 kesi 19 ziliripotiwa. Hii inaonyesha mabadiliko ya uelewa wajamii kuhusu umuhimu wa utoaji taarifa za matukio ya unyanyasaji wa watoto.
- Kuanzishwa kwa mahakama ya Watoto hivo kutengeneza mazingira rafiki ya undeshaji wa kesi za watoto. Hii imechangiwa na kazi ya utetezi wa Actionaid kwa kushirikiana na wanajamii. Katika miaka ya nyuma kesi zinazohusisha watoto zimekua zikitupiliwa mbali na mahakama
- Mradi pia umefanikiwa kushawishi taasisi zingine za serikali kushughulikia swala la "muhali" kupitia TAKUKURU.
- Kupitia mradi, Mafia imeweza kuvutia wafadhili Zaidi, mfano Benki ya dunia imeonyesha utayari wa kushirikiana na SAWAMA kwenye program za kuwajengea uwezo kwenye masuala ya kifedha. Wao watakua kama wawezeshaji wakuu ili kusambaza elimu hii kwa wanawake wote wa Mafia.

TUMEFIKAJE HAPA

- Uwezeshaji wanajamii kupitia mafunzo, majadiliano, uhamasishaji, maadhimisho na kujenga uelewa kwa kutumia machapisho mbalimbali.
- Utafiti na maandiko: vimetumika kama vielelezo vya utetezi katika ngazi mbalimbali
- Kuunganisha mradi na mifumo iliyopo kwenye jamii mfano kamati za usimamizi za shule, dawati la jinsia.
- Matumizi ya vyombo vya habari: Pamoja na kwamba kisiwa cha Mafia bado hakina chombo cha habari, mradi umetumia vyombo vya habari vilivyoko Dar-es-Salaam, na ikasaidia kwenye kazi ya uhamasishaji wa mradi.

SABABU ZA MAFANIKIO

Matumizi ya mbinu ya uchambuzi yakinifu. Hii ni mbinu shirikishi ambayo inawezesha watu kuchambua hali yao ya kijamii, kiuchumi na kisiasa na kuchukua hatua.

NINI CHA KUJIFUNZA

- Mifumo ya kisheria bado ni kizuizi kwenye kushughulikia unyanyasaji wa watoto kwenye ngazi za chini.
- Ukosefu wa vyombo vya habari kisiwani Mafia bado ni kikwazo katika kufikisha ujumbe wa masuala ya kijamii kwa wafanya maamuzi.

NINI KINAITAJI KUFANYIKA ZAIDI

- Kuweka mkazo kwenye uandishi na kushirikishana hadithi za mabadiliko
- Kuimarisha ushirikiano zaidi na watunga sera/ na wafanya maamuzi kwenye ngazi ya kitaifa ili kushawishi marekebisho ya kanuni ya adhabu ili

- kujumuisha kifungu kinachozuia kosa la ngono kuwa na dhamana, Kushawishi uanzishwaji wa maabara za mkemia mkuu katika ngazi ya wilaya na uanzishwaji wa mfumo wa kituo kimoja cha huduma kitakachoshuhulikia kesi za unyanyasaji dhidi ya Watoto.
- Kuimarisha umiliki wa mradi kwa wanufaika kwa kutengeneza nafasi/fursa za wao kuonyesha mchango wao kwenye mradi na kuchochea mabadiliko zaidi kwenye jamii.
- Kufanya ushawishi zaidi: Hii inajumuisha utafiti juu ya swala la uanzishwaji wa radio za kijamii, kuandaa andiko la mradi. Kuendelea kujenga uelewa kupitia vipindi vya radio na televisheni na kushirikisha taasisi za vijana mfano activista
- Kushirikiana na maafisa wa serikali ili kushawishi uanzishwaji wa kituo kimoja cha kutolea huduma.
- Kujenga uwezo wa kitaasisi wa mitandao iliyoanzishwa ili ziweze kuongoza ajenda ya masuala ya unyanyasaji dhidi ya watoto.

